

MAISTO TARŠA CHLORORGANINIAIS JUNGINIAIS

Maria Dymkowska-Malesa¹, Krystyna A. Skibniewska^{1,2}, Józef Szarek³, Mariusz Z. Felsmann³, Janusz Zakrzewski¹, Tomasz Mieszczyński³, Birutė Staniškienė⁴, Rūta Budreckienė⁴, Alvidas Urbonavičius⁴

¹*Koszalino technikos universitetas, Chair of Food Engineering & Plastics, Raclawicka 15-17, 75-620 Koszalin; Lenkija; tel. (+4894) 347 84 25; el. paštas: maria.dymkowska-malesa@tu.koszalin.pl.*

²*Olštino Varmijos ir Mozūrijos universitetas, Chair of Commodities and Food Analysis, Pl. Cieszyński 1, 10-726 Olštinas, Lenkija; tel. (+4889) 523 49 66; el. paštas: kas@uwm.edu.pl.,*

³*Veterinarinės medicinos administravimo ir teisminės ekspertizės katedra, Olštino Varmijos ir Mozūrijos universitetas, Oczapowskiego 13, 10-726 Olštinas, Lenkija; tel. (+4889) 523 32 52; el. paštas: Szarek@uwm.edu.pl*

⁴*Biologinės chemijos katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas; tel. (+370) 37 36 21 51*

Santrauka. Maisto tarša chlororganiniais pesticidais kelia didelį pavojų žmonių sveikatai. Šio darbo tikslas buvo nustatyti chlororganinių insekticidų kiekį Olštino Varmijos ir Mozūrijos universiteto studentų kasdieniame maisto racione. Dujų chromatografijos metodu buvo nustatyti lindano, 1,1,1-trichlor-2,2-di(4-chlorfenil)etano (DDT) bei jo metabolitų kiekiai. Bandiniai rinkti tris 2005 metų žiemos mėnesius, 30 dienų. Tik viename dienos racione buvo rasta DDT – 0,0564 mg/kg riebalų; visuose bandiniuose rasta 1,1-dichlor-2,2-di-(p-chlorfenil)etano (DDE) (vidutiniškai 0,0105 mg/kg, kintant nuo 0,0017 mg/kg iki 0,0546 mg/kg), o 1,1-dichlor-2,2-di-(p-chlorfenil)etano (DDD) – penkiuose bandiniuose (vidutiniškai 0,0325 mg/kg, kintant nuo 0,0022 mg/kg iki 0,1433 mg/kg). Nustatytas bendras chlororganinių junginių kiekis dienos racione siekia 0,0004 mg/kg, t. y. 0,06 proc. didžiausios leistinos chlororganinių junginių koncentracijos.

Raktažodžiai: maistas, DDT, lindanas, maisto sauga.